

Η ΔΥΝΑΣΤΕΙΑ ΤΩΝ ΚΟΜΝΗΝΩΝ

ΚΑΙ Η ΜΕΡΙΚΗ ΑΝΑΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ
ΤΗΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑΣ

Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑΣ

Το 1081 ανέβηκε στον θρόνο της αυτοκρατορίας ο **Αλέξιος Α΄ Κομνηνός**. Η κατάσταση που έπρεπε να αντιμετωπίσει ήταν πολύ δύσκολη, διότι διάφοροι εχθροί επιτίθεντο στο **Βυζάντιο**:

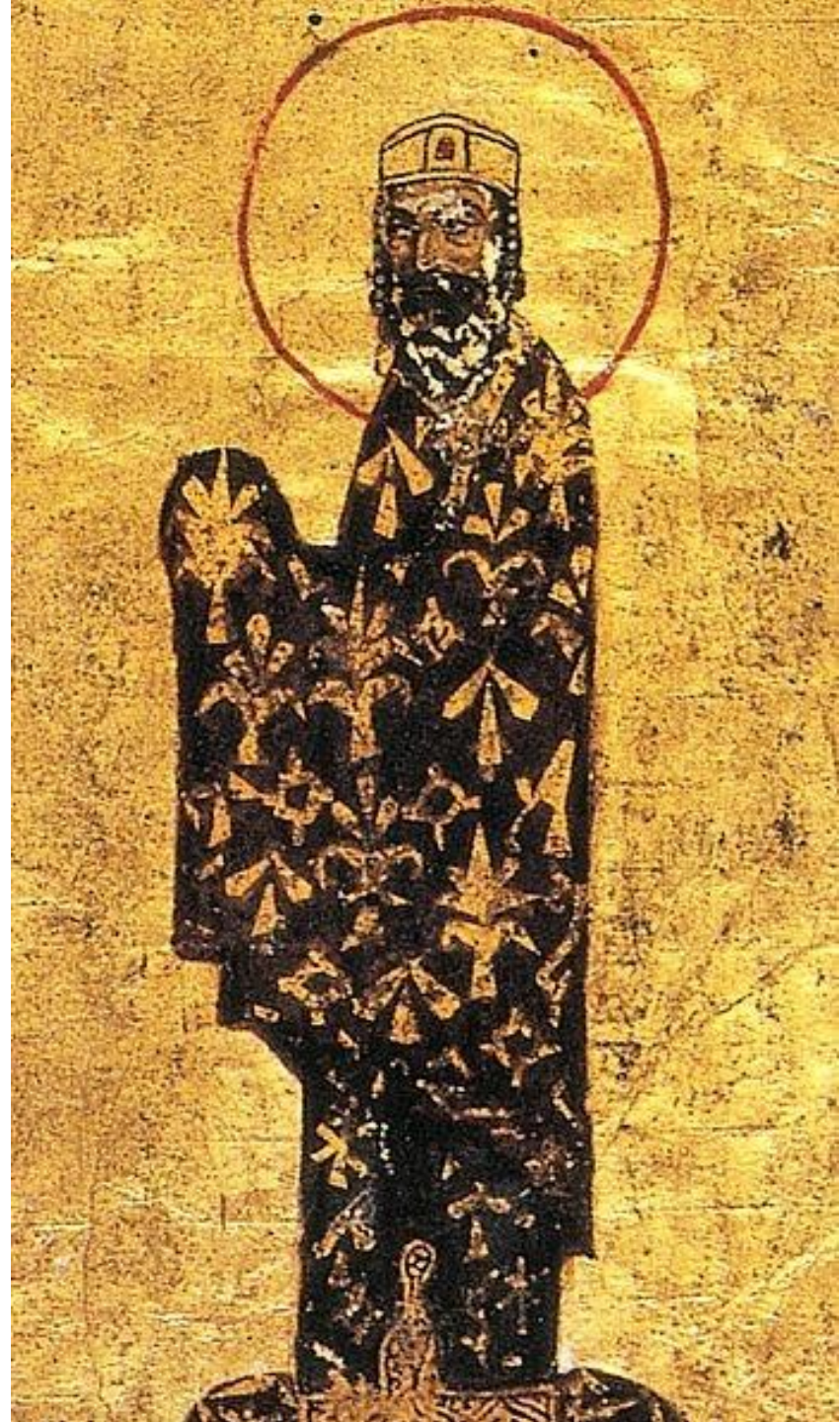
- 1 στη Δύση η Ήπειρος δέχεται επίθεση από τους **Νορμανδούς**
- 2 στον Βορρά οι **Κουμάνοι** και οι **Πατζινάκες** κάνουν συνεχείς επιδρομές στα Βαλκάνια
- 3 στην Ανατολή οι **Σελτζούκοι Τούρκοι**

Αλέξιος Α΄ Κομνηνός
(1057 - 1118)

Βυζαντινός Αυτοκράτορας
(1081 - 1118)

Ιδρυτής της δυναστείας των Κομνηνών

Εικόνα από ελληνικό χειρόγραφο
Μουσείο Βατικανού, Ρώμη, Ιταλία

Νορμανδοί ιππείς

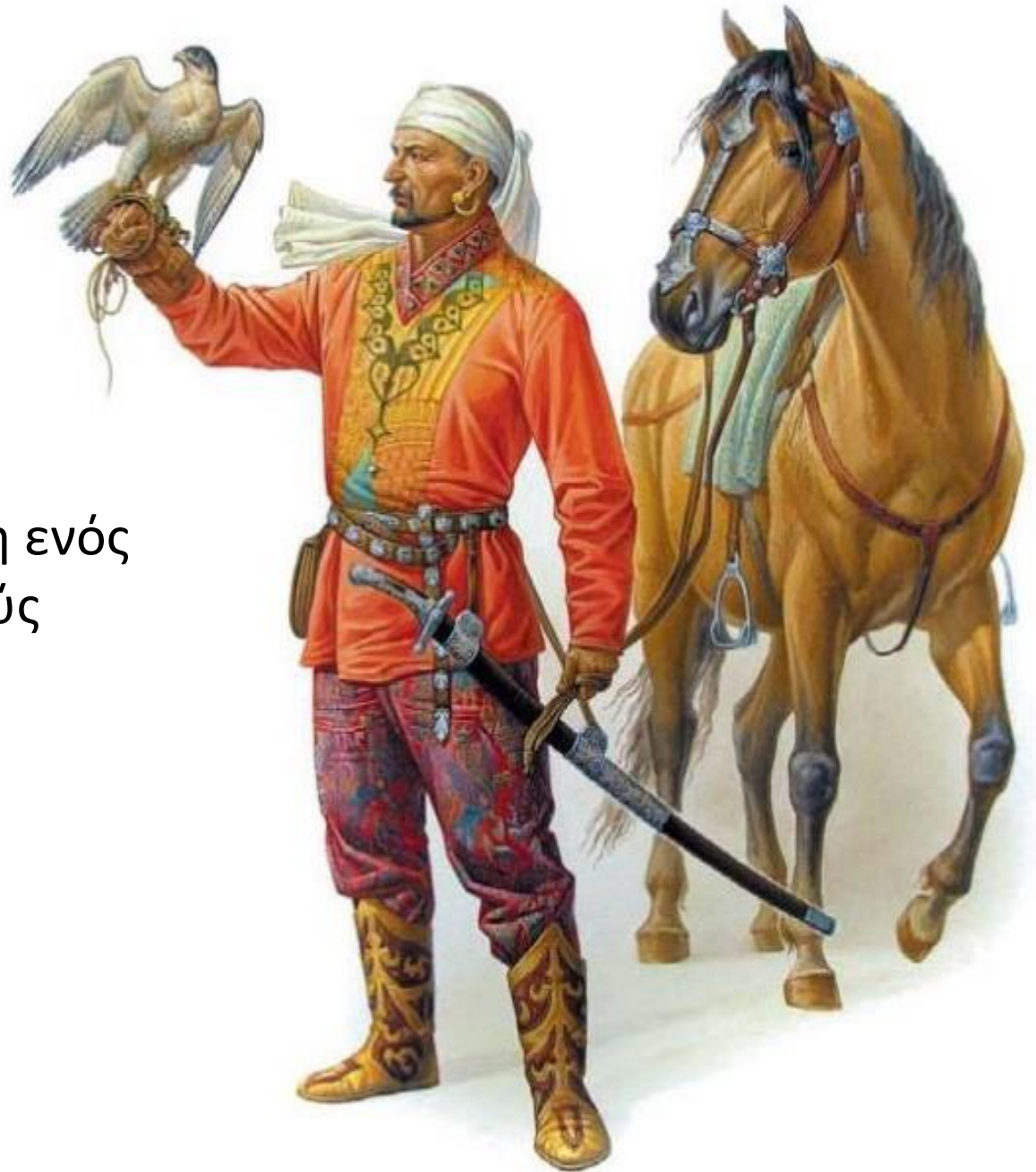
Πηγή εικόνας: <https://www.pinterest.com.au/pin/760967668263699483/>

Νορμανδοί επιτίθενται από θαλάσσης – Πίνακας του Marius Kozik

Πηγή εικόνας: <http://www.lacedemon.info/galeria/>

Καλλιτεχνική απεικόνιση ενός
Πετσενέγου ευγενούς

Καλλιτεχνική απεικόνιση Κουμάνου πολεμιστή

Πηγή εικόνας: <https://zen.yandex.tm/media/trickster/religiia-polovcev-sosed-i-rusi-s-kamennymi-babami-5e916f384281800693277851>

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Για να αντιμετωπίσουν τους εξωτερικούς εχθρούς, οι **Κομνηνοί** στηρίχθηκαν στους **ευγενείς**, εφαρμόζοντας τον θεσμό της **Πρόνοιας**: παραχωρούσαν **ισόβια**

1 αγροκτήματα και **2** φορολογικά έσοδα και οι **ευγενείς** σε αντάλλαγμα παρείχαν στον αυτοκράτορα **στρατιωτικές υπηρεσίες**. Έτσι οι ευγενείς ονομάστηκαν **προνοιάριοι** ή **στρατιώτες**. Οι αγρότες βυθίστηκαν στην αθλιότητα.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ

Ο **Αλέξιος Α΄ Κομνηνός** εκμεταλλεύτηκε τους **σταυροφόρους** της Α΄ σταυροφορίας. Με τους αρχηγούς τους υπέγραψε διάφορες συμφωνίες και κατάφερε να ανακτήσει στην Μικρά Ασία σημαντικές πόλεις, όπως:

- τη Νίκαια
- τη Σμύρνη
- την Έφεσο
- τις Σάρδεις

ΧΑΡΤΗΣ ΤΩΝ ΔΥΟ ΠΡΩΤΩΝ ΣΤΑΥΡΟΦΟΡΙΩΝ

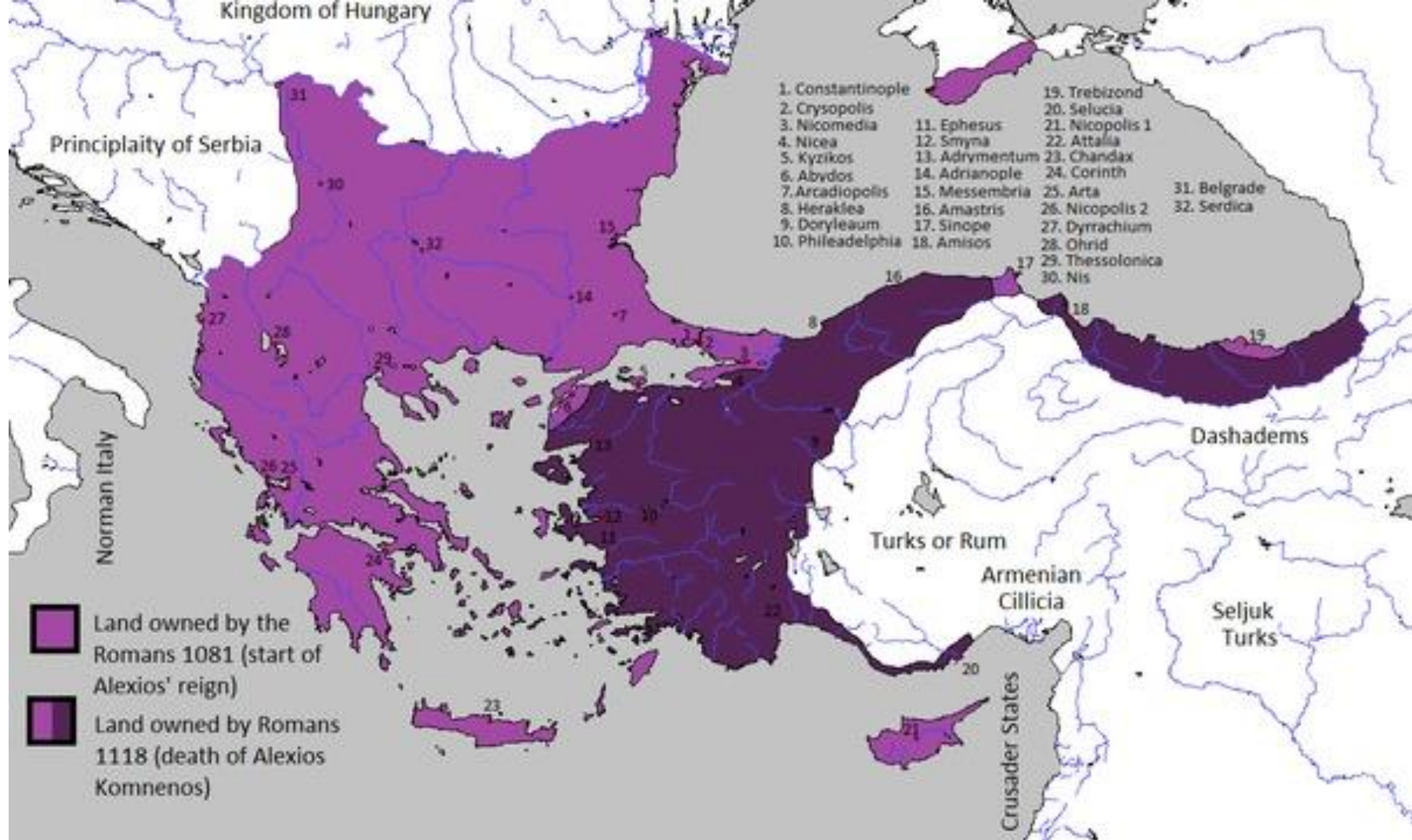
Ο Godfroy de Bouillon (1061-1100), Δούκας του Basse-Lorraine συνάπτει συμμαχία με τον αυτοκράτορα Αλέξιο Α΄ Κομνηνό – Πίνακας του Alexandre Hesse, 19^{ος} αι., Βερσαλλίες, Παρίσι

Πηγή εικόνας: <https://www.pinterest.fr/pin/35289932077780804/>

ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ

Στα Βαλκάνια ο **Αλέξιος Α΄ Κομνηνός** μπόρεσε να αντιμετωπίσει τις επιδρομές των **Κουμάνων** και των **Πατζινάκων**, άλλοτε με διπλωματία άλλοτε με πόλεμο.

Εξολόθρευσε τους **Πατζινάκους** συμμαχώντας με τους **Κουμάνους** και αφού τους προσέφερε αρκετό χρυσό. Οι **Κουμάνοι** δεν ξαναενόχλησαν το Βυζάντιο, γιατί ενεπλάκησαν σε έναν μακροχρόνιο πόλεμο με το κράτος των **Ρως**.

Σε ανοικτό χρώμα η έκταση του Βυζαντίου το έτος 1081 όταν στον θρόνο ανέβηκε ο Αλέξιος Α΄
 Σε σκούρο χρώμα η έκταση του Βυζαντίου το έτος 1118 όταν πέθανε ο Αλέξιος Α΄

ΙΩΑΝΝΗΣ Β΄ ΚΟΜΝΗΝΟΣ

Ο **Ιωάννης Β΄ Κομνηνός** συνέχισε τον αγώνα του Αλέξιου και κατάφερε να ανακτήσει πολλές περιοχές της Μικράς Ασίας φτάνοντας μέχρι την Αντιόχεια της Συρίας.

Στα Βαλκάνια μπόρεσε να επιβάλλει την κυριαρχία του στους **Σέρβους** και προσπάθησε να φέρει στη βυζαντινή σφαίρα επιρροής το ανερχόμενο βασίλειο της **Ουγγαρίας**.

Ιωάννης Β΄ Κομνηνός
(1087 - 1143)
Βυζαντινός Αυτοκράτορας
(1118 - 1143)

Ψηφιδωτό από την Αγία Σοφία
Κωνσταντινούπολη

Ιωάννης Β΄ Κομνηνός
και η σύζυγός του
Ειρήνη της Ουγγαρίας

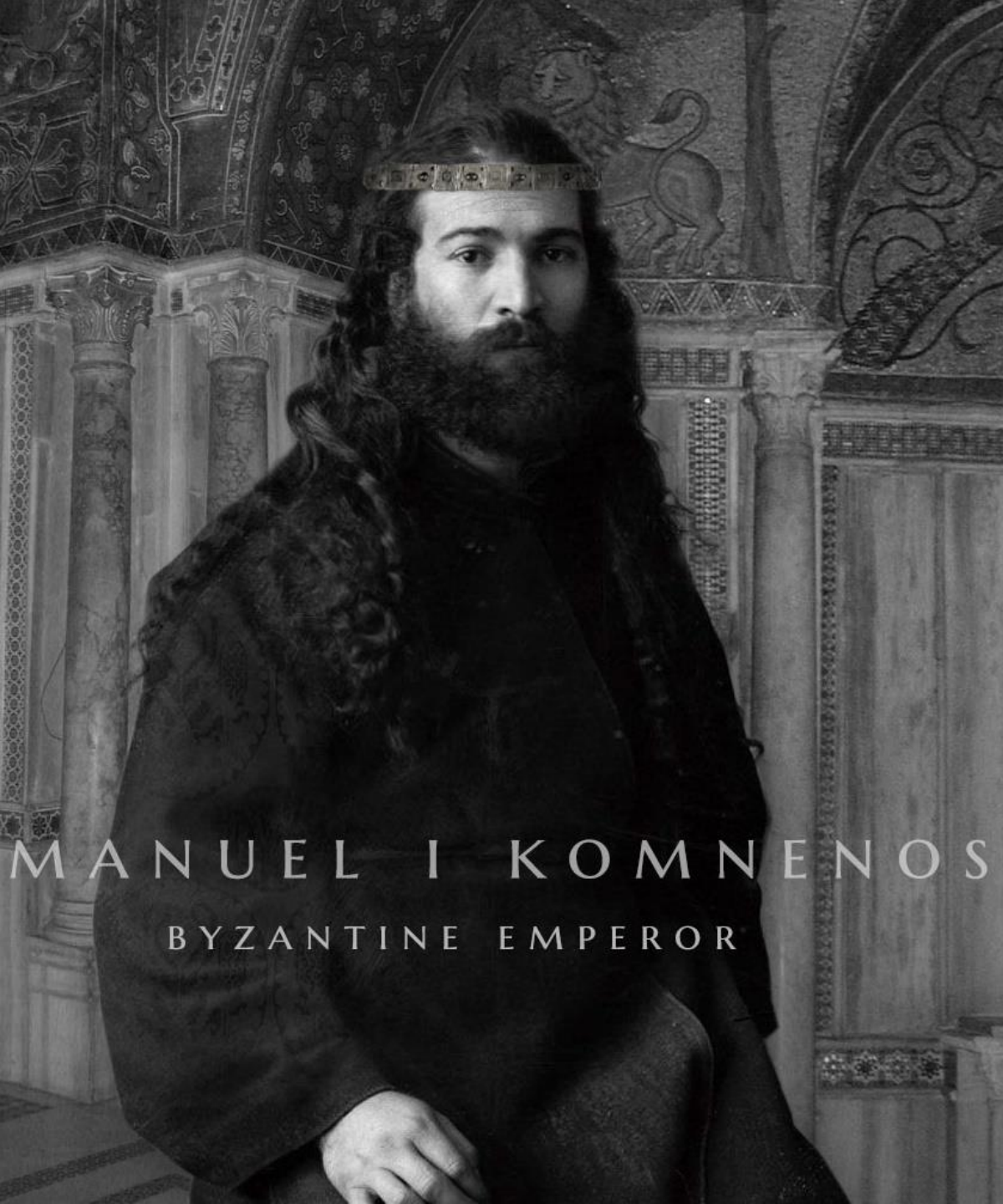
Πίνακας του Antoine Helbert

Πηγή εικόνας:
<https://gr.pinterest.com/pin/119626933840035655/>

ΜΑΝΟΥΗΛ Α΄ ΚΟΜΝΗΝΟΣ

Ο **Μανουήλ Α΄ Κομνηνός** στηρίχθηκε στους Λατίνους και ακολούθησε φιλοδυτική εξωτερική πολιτική. Συνέχισε τον πόλεμο εναντίον των **Σελτζούκων Τούρκων**.

Στα Βαλκάνια κατατρόπωσε τους **Σέρβους** και μετά την νίκη του στη μάχη στο **Sirmium** (1167) ενσωμάτωσε μεγάλες εκτάσεις της **Ουγγαρίας** στην **Βυζαντινή Αυτοκρατορία**.

MANUEL I KOMNENOS
BYZANTINE EMPEROR

Μανουήλ Α΄ Κομνηνός
(1118 - 1180)
Βυζαντινός
Αυτοκράτορας
(1143 - 1180)

Καλλιτεχνική απεικόνιση

Πηγή εικόνας:

<https://www.pallasweb.com/deesis/great-palace-of-constantinople-12th-century.html>

Το ρωμαϊκό Sirmium βρίσκεται σήμερα στη Σερβία και λέγεται Sremska Mitrovica

Πηγή εικόνας: <http://byzantinemilitary.blogspot.com/2014/02/the-siege-of-sirmium-and-invasion-of.html?m=1>

ΜΑΝΟΥΗΛ Α΄ ΚΟΜΝΗΝΟΣ

Ο **Μανουήλ Α΄ Κομνηνός** σε συνεννόηση με τον πάπα της Ρώμης επιτέθηκε στο κράτος των Νορμανδών στην Ιταλία. Αυτό το γεγονός έδωσε την ευκαιρία στους **Σελτζούκους** να επιτεθούν στο **Βυζάντιο**.

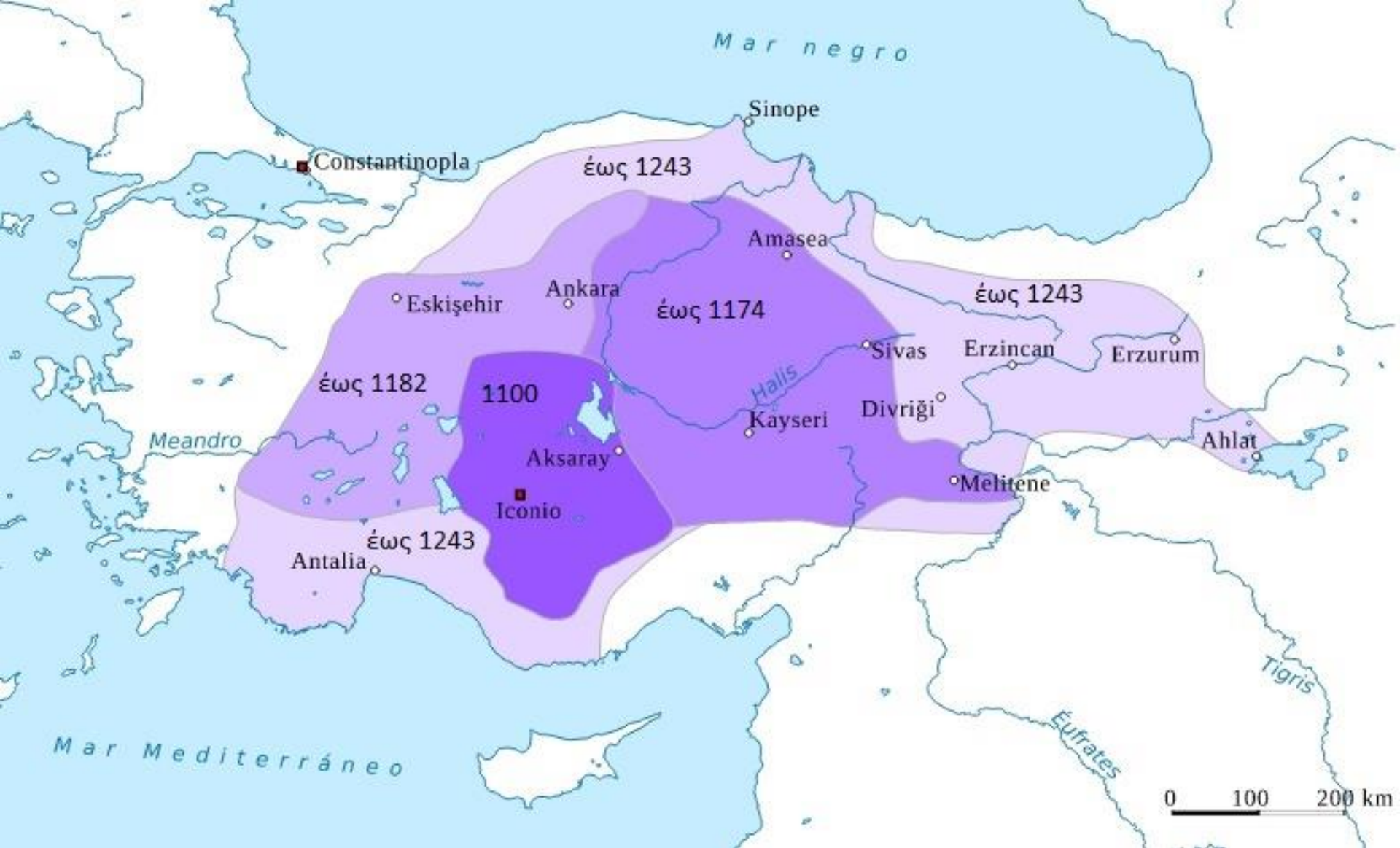
Στο **Μυριοκέφαλο** της **Φρυγίας** το 1176 οι **Βυζαντινοί** προσπάθησαν να ανακόψουν την **τουρκική** προέλαση αλλά υπέστησαν τρομερή ήττα.

ΕΞΙΣΛΑΜΙΣΜΟΣ

Η καταστροφή στο Μυριοκέφαλο σήμαινε τη μόνιμη εγκατάσταση των **Τούρκων** στα εδάφη της **Μικράς Ασίας** και την ισχυροποίηση του **Σουλτανάτου του Ρουμ**.

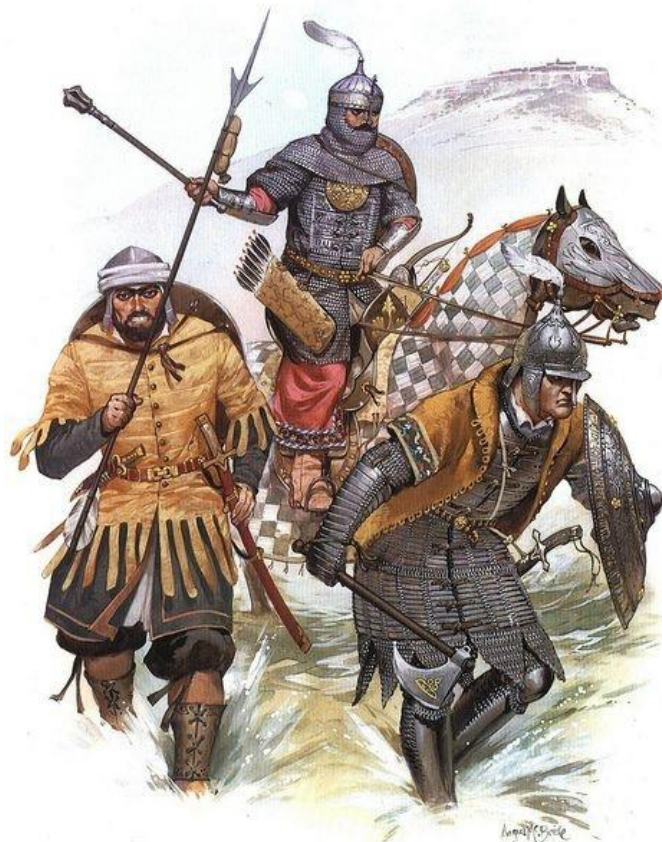
Ο **εξισλαμισμός** της **Μικράς Ασίας** οφείλεται:

- στις καταλήψεις πόλεων
- στις σφαγές
- στη φυγή πολλών χριστιανών σε γειτονικές περιοχές

Το σουλτανάτο του Ρουμ και οι επεκτάσεις του από το 1100 έως το 1243

Πηγή αρχικής εικόνας: https://en.wikipedia.org/wiki/Sultanate_of_Rum

Οθωμανοί στρατιώτες

Πηγή εικόνας: <https://gr.pinterest.com/pin/544724517415789332/>

Κείμενα, συγγραφή, ιστορική έρευνα, εικόνες: Γαρίτατζης Χαράλαμπος (ΠΕ07)
Φιλολογική επιμέλεια: Dr. Γεωργία Μιχαήλ (ΠΕ02)